

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35235
Nom	Dret penal econòmic i de l'empresa
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau de Dret	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau de Dret	28 - Dret Penal Econòmic i de la Empresa	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
COMES RAGA, IGNACIO	72 - Dret Penal

RESUM

L'assignatura de Dret penal econòmic i de l'empresa té caràcter optatiu i s'impartix en el quart curs del Grau de Dret, dins de l'itinerari de dret empresarial, junt amb les assignatures de Seguretat Social, Prevenció de Riscos Laborals: Règim Jurídic i Responsabilitats, i Fiscalitat de l'Empresa. Consta de 4.5 crèdits ECTS. Té com contingut l'anàlisi de les diferents figures delictives relacionades amb l'activitat econòmica i empresarial, excloent de tal estudi les figures tradicionals clàssiques, l'objecte de tutela de les quals té caràcter eminentment individual. Es tracta de l'estudi de les diferents infraccions penals amb transcendència sobre l'orde socioeconòmic de les que es contenen en els Llibres II i III del Codi penal i, si és el cas, en les Lleis penals especials. És una assignatura de Dret positiu, per la qual cosa la seua estructura gira entorn de la regulació vigent de les dites infraccions penals, complementada amb l'anàlisi de la jurisprudència.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No shan especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla destudis.

Per a abordar lestudi desta matèria és imprescindible lactualització permanent de les categories dogmàtiques estudiades en la Part general. És fonamental, per tant, haver cursat Dret penal I per a poder comprendre la present assignatura.

COMPETÈNCIES

1303 - Grau de Dret

- Capacitat per conèixer el contingut i l'aplicació de cadascuna de les branques de l'ordenament jurídic.
- Capacitat per comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Capacitat per al maneig de fonts jurídiques (legals, jurisprudencials i doctrinals).
- Capacitat per llegir i interpretar textos jurídics.
- Capacitat per comunicar-se correctament de forma oral i escrita en l'àmbit jurídic.
- Capacitat d'anàlisi dels problemes jurídics i de síntesi en el seu plantejament i resolució.
- Capacitat per adquirir una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i de desenvolupar la dialèctica jurídica.
- Capacitat per adquirir els coneixements bàsics d'argumentació jurídica.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Capacitat per a conèixer i entendre el règim penal aplicable a l'economia i l'empresa (relació amb competències específiques del grau CE 2,3,7,8).
- Capacitat per a conèixer i comprendre els delictes contra la hisenda pública i contra els drets dels treballadors (CE 2,3,7,8).
- Ser capaç de conèixer i comprendre el règim jurídic aplicable a la infracció en matèria de seguretat

viària o mediambiental

Distingir correctament entre la via administrativa i penal (CE 2,3,7,8).

- Ser capaç de resoldre supòsits pràctics en matèria de Dret penal econòmic (CE 9,10,11,12).

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. LA NORMATIVA INTERNACIONAL EN EL DRET PENAL ECONÒMIC I LA RESPONSABILITAT DE LES PERSONES JURÍDIQUES

- Els tractats internacionals
- La normativa europea
- La responsabilitat de les persones jurídiques

2. EL DELICTE DE BLANQUEIG DE CAPITALS

-
- Origen i evolució del delictes de blanqueig
- Bé jurídic protegit
- Subjecte actiu. Autoblequeig.
- Objecte material
- Conductes típiques. Modalitats doloses.
- Tipus agreujats: especial referència al delictes de tràfic de drogues
- Blanqueig comés per imprudència greu
- Relacions concursals.

3. INSOLVÈNCIES PUNIBLES

Nocions bàsiques de la llei concursal amb transcendència penal.

- L'alçament de béns.
- Delictes de favorecimiento de creditors.
- Delictes concursals
- La presentació de dades comptables falses

4. DELICTES CONTRA LA PROPIETAT INTEL·LECTUAL

Normativa comunitària en la protecció dels drets de propietat intel·lectual.

- Tipus bàsics.
- Tipus agreujats.

5. DELICTES CONTRA LA PROPIETAT INDUSTRIAL

- Delictes contra els drets de patent.
- Delictes contra els drets de marca.
- Violació de la protecció de varietats vegetals.
- Utilització indeguda de denominacions d'origen o indicacions geogràfiques.
- Divulgació d'invenció en perjudici de la defensa nacional

6. DELICTES RELATIUS AL MERCAT I ALS CONSUMIDORS

Qüestions comunes.

- Delictes contra el secret d'empresa.
- Delicte de desabastiment de matèries primeres.
- Publicitat enganyosa.
- Delicte d'alteració de preus del mercat.
- Ús fraudulent d'informació privilegiada.
- Delicte contra la protecció jurídica dels serveis d'accés condicional.
- Requisits procedimentals en els delictes relatius al mercat i als consumidors.

7. DELICTES SOCIETARIS

Qüestions comunes.

- Falsedat de comptes anuals.
- Imposició d'acords abusius.
- Delictes contra els drets dels socis.
- Delicte d'obstaculització d'actuacions inspectores.
- Delicte d'administració deslleial.
- Les disposicions fraudulentament.

8. DELICTES CONTRA LA HISENDA PÚBLICA I LA SEGURETAT SOCIAL

Defraudació a la Hisenda Pública.

- Defraudació a la Hisenda de la Unió Europea.
- Defraudació a la Seguretat Social
- Fraus de subvencions.
- Obtenició fraudulenta de fons de la UE

9. EL DELICTE COMPTABLE

Conceptes previs

- Bé jurídic protegit
- Consumació
- Concurs amb el delicte fiscal.
- Responsabilitat de les persones jurídiques

10. DELICTES CONTRA ELS DRETS DELS TREBALLADORS

Delicte contra els drets dels treballadors.

- Immigració laboral clandestina.
- Delicte de discriminació laboral.
- El delicte contra els drets de la treballadora comesa per imprudència

11. EL DELICTE DE CONTRABAN

Definicions.

- Tipus delictius.
- Delicte de contraban per organització.
- Delicte de contraban per infracció administrativa continuada.
- Penes i conseqüències accessòries de la pena

12. DELICTES DE CORRUPCIÓ POLÍTICA I ECONÒMICA

Definicions

- Normativa
- Anàlisi de la transcendència de la corrupció política i econòmica en el dret penal econòmic i de l'empresa
- Conclusions

13. LA INVESTIGACIÓ DELS DELICTES ECONÒMICS.

Autoritats administratives competents.

- Mitjans d'investigació.
- Informes d'intel·ligència financera.
- Investigació bancària.
- Investigació patrimonial

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Elaboració de treballs individuals	6,50	0
Estudi i treball autònom	13,00	0
Lectures de material complementari	8,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	12,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	8,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

1.-La docència presencial té assignades 45 hores:

El contingut de l'assignatura de Dret penal econòmic i de l'empresa té limitacions d'orde quantitatiu, i no totes les infraccions amb transcendència econòmica i empresarial seran objecte d'anàlisi en el curs acadèmic. Amb això pretén facilitar-se la millor comprensió de la disciplina per part de l'estudiant.

2.-Activitats aplicades:

Tindrà lloc per mitjà de la presentació de treballs, l'exposició de ponències i la realització de comentaris jurisprudencials.

3.-Activitats complementàries:

Es realitzaran exposicions magistrals o seminaris

AVALUACIÓ

La qualificació final de l'assignatura de Dret penal econòmic i de l'empresa es determinarà a partir de les qualificacions obtingudes de l'avaluació contínua desenvolupada en cada grup, i de la realització de dos proves finals: teòrica i pràctica.

L'avaluació continuada, segons el Protocol acadèmic docent per als graus de la Facultat de Dret, exigeix un mínim d'activitats avaluables (les assenyalades en el protocol) per a les assignatures de 4.5 crèdits, que es desenvoluparan al llarg del curs i aniran a càrrec del professor titular de cada grup, el qual haurà d'especificar el contingut en l'annex de la guia acadèmica del propi grup. Les activitats objecte d'avaluació continuada hauran de realitzar-se abans de l'inici del període d'exàmens. El professor podrà coordinar-se amb professors d'altres grups per a la realització conjunta d'activitats aplicades, activitats dirigides i activitats complementàries.

Haurà un examen final, realitzat davant del professor titular de cada assignatura, sobre el temari complet indicat en el "Contingut de l'assignatura". En este examen la qualificació ha de ser numèrica del 0 al 10, i haurà d'aprovar-se necessàriament per a poder superar l'assignatura, amb independència del valor ponderat que tinga en la qualificació final de l'assignatura.

Haurà un examen pràctic final, que consistirà en la resolució de cas pràctic, que serà corregit pel professor del grup. En este examen la qualificació serà numèrica del 0 al 10, i haurà d'aprovar-se necessàriament per a poder superar l'assignatura, amb independència del valor ponderat que tinga en la qualificació final de l'assignatura.

Valors ponderats per a la qualificació final de l'assignatura: el 30% de la nota es correspon amb l'avaluació contínua; el 70% es correspon amb l'examen final (dos terços d'esta nota corresponen a l'examen teòric i un terç a l'examen pràctic).

Els alumnes que no realitzen l'avaluació continuada podran presentar-se a l'examen final (teòric i pràctic), i la nota obtinguda quedarà limitada al valor ponderat que este examen té en la nota final (un 70%), de manera que, com a màxim, podrà obtenir's un 7 com a qualificació final.

En cas de suspendre's l'examen final teòric, no es corregirà l'examen pràctic final

En cas de suspendre la primera convocatòria, per a la segona convocatòria es conserva la qualificació obtinguda en l'avaluació contínua, les activitats realitzades al llarg del curs i/o la qualificació de l'examen teòric en el cas d'haver sigut aprovat.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referencia b1:

BOIX REIG, J., (Dir.), Derecho penal, Parte Especial, Vol. II y III, Iustel, 2012.

CODIGO PENAL puesto al día (reforma LO 1/2015 de 30 de marzo)

CONSTITUCIÓN ESPAÑOLA.

GONZALEZ CUSSAC/ MATALLIN EVANGELIO/ROIG TORRES/ORTS BERENGUER, Esquemas de Derecho penal. Parte Especial, Tirant lo Blanch, 2010.

LAMARCA PÉREZ., (Coord.) Delitos: la parte Especial de Derecho penal, Dykinson, 2017.

MUÑOZ CONDE, F., Derecho Penal, Parte Especial, 20ª ed., Tirant lo Blanch, 2015.

QUERALT JIMÉNEZ, J., Derecho penal español, Parte Especial, revisado y puesto al día conforme a las LO 1/2015 y 2/2015, de 30 de marzo, Tirant lo Blanch, 2015.

VIVES ANTÓN/ORTS BERENGUER/CARBONELL MATEU/GONZÁLEZ CUSSAC/MARTÍNEZ-BUJÁN PÉREZ, Derecho penal, Parte especial, 5a ed., Tirant lo Blanch, València, 2016.

Complementàries

- Referencia c1:

BOIX REIG, J., (Dir.) Diccionario de Derecho penal económico, 2ª ed., Iustel, 2017. CAMACHO VIZCAÍNO, A., Tratado de Derecho Penal Económico, Valencia, 2019.

CORCOY BIDASOLO y GOMEZ MARTIN, V., (Dirs.), Manual de Derecho penal económico y de empresa. Parte General y Parte Especial (adaptado a las LO 1/2012 y 2/2015 de Reforma del Código penal), Tirant lo Blanch, 2016. MALLADA FERNANDEZ, C., FERNANDEZ BERMEJO, D., Delincuencia Económica, Navarra, 2018.

MARTINEZ-BUJÁN PÉREZ, C., Derecho penal económico y de la empresa. Parte General, Tirant lo Blanch, 2016.

MARTÍNEZ-BUJÁN PÉREZ, C., Derecho penal económico y de la empresa. Parte Especial, Tirant lo Blanch, 2015.

OLMEDO CARDENETE, MIGUEL D., y TÁRRAGO RUIZ, A (Dirs.), Casos prácticos de Derecho penal económico con jurisprudencia, Dykinson, 2016.

SILVA SÁNCHEZ, J.M., (dir.), Fundamentos del Derecho penal de la empresa, Edisofer, 2016.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

